

**EESTI
LIIKUMISPUUDEGA
INIMESTE LIIT**

**UUDISKIRI
DETSEMBER 2023**

✉ Endla 59, Tallinn
☎ Telefon: 6720223
✉ E-mail: elil@elil.ee

✉ E-mail: elil@elil.ee
△ Koduleht: www.elil.ee
☎ Telefon: 6720223

✉ Endla 59, Tallinn 10615
Registrikood 80067455
a/a Swedbank EE712200221011350780

Loodame, et uus aasta on kõigi jaoks alanud hästi, põnevalt ning uute tegemiste tuhinas! Seega on aeg vaadata korraks veel tagasi meie möödunud aasta viimase kuu tegemistele ning tuua Teieni 2023. aasta kõige viimane infokiri.

Nagu juba oma postkastidest leida võisite, kuulutab Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit välja ideekorje "Ratastooli lumerally" aktsiooni korraldamiseks, mille eesmärgiks on juhtida tähelepanu talvistele liikumisraskustele, millega puuetega inimesed silmitsi seisavad. Aktsioon viiakse läbi kasutades huumorit, mitte hädaldades ega nõudes, vaid proovides seeläbi kaasa mõtlema panna ka liikumispuudega inimesed. Aktsiooni tarbeks plaanime paigaldada spetsiaalsed kogunemispunktid, kus laseme siis kõigil huvilistel proovida, kuidas on ratastooliga sõita kõnniteel läbi lume ning sopa. Sihtgrupiks on eelkõige terved, tugevad noored inimesed. Seda kõike teeme läbi mõnusa huumoriprisma. Ühtlasi on kõigil osalejatel võimalus hiljem kommenteerida, kuidas sellise "Kolgata tee" läbimine neil enda arvates läks ning milliseid emotsioone selline tavapäratu katsumus neis tekitas. Aktsiooni peaesmärgiks on tõsta ühiskonna teadlikkust liikumisraskustega inimesi puudutavate erinevate liikumistakistuste osas. Oleme kindlal veendumusel, et kui leiutamise- või maailma paremaks muutmise tuhinas mõeldaks senisest veelgi enam väliskeskkonnas ette tulevate liikumistakistuste peale, siis ehk avastatakse end ka tajumast, milliste probleemidega liikumispuudega inimesed* tegelikult igapäevasel (eriti talvehooajal) kokku peavad puutuma.

01.12.2023 toimus Tallinnas, Euroopa Majas koostöös Eesti Puuetega Inimeste Kojaga arutelu puuetega inimeste valimisõiguse teostamise võimalustest, kus osalesid Euroopa Parlamendi liige Marina Kaljurand, EPIKoja juhatuse esimees Meelis Joost, EPIKoja tegevjuht Maarja Kraiss-Leosk ja Sotsiaalministeeriumi nõunik Kadri Mets. Arutleti nii eestkostel olevate inimeste valimisõiguste, kurtidele valimistega seotud info paremini ligipääsetavaks muutmise kui ka üldise ligipääsu üle nii valimisjaoskondade kui erakondade kontorite aspektist lähtuvalt. ELILit esindas Maikel Mõttus.

Pea terve detsembrikuu on möödunud peaasjalikult ka erinevate jõulupidude ning nende väisamise täheall – 01.12.2023 Tallinna Liikumispuudega Inimeste Ühingu jõulupidu toimus seekord mõnusas pubiatmosfääris Kochi Aidas, kus kohapeal oli mõnusaid emotsioone kaardistamas Helen Bokmann.

03.12.2023 korraldati Paljassaare endisel sadamaalal, kavandatava uue Hundipea linnaosa vanades angaarides suurejooneline jõululaat, kus oli kauplemas taaskasutusest inspireeritud käsitöölisi hea ja paremaga, lisaks leidus palju põnevat ka maitse- ning kuulmismeeltele. Kohapeal oli retrosema jõulumuusikavalikuga „plaati keerutamas” meie Maikel Mõttus.

03.12.2023 toimus Ida-Harjumaa Invaühingu jõulupidu, kus meid oli esindamas Indrek Matla.

05.12.2023 toimus Eesti Puuetega Inimeste Koja 30. juubeliaastapäeva koosviibimine ja tunnustusüritus. Tegusaid inimesi ja asutusi tunnustati 10 kategoorias. Üritusel esindasid ELIL-it Maikel Mõttus ja Indrek Matla. Soovime Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu poolt palju õnne kõigile laureaatidele ning nominentidele - loodame, et antud tunnustus motiveerib Teid sama tegusalt ja puudesõbralikult ka jätkama!

06.12.2023 toimus TalTechis pidulik stipendiumite üleandmise tseremoonia. Teiste hulgas anti välja Mihkel Aitsami nimeline mälestusstipendium, mille pälvis nelja nominendi hulgast Rasmus Juhanson. Stipendiumikomisjon kogunes koosseisus: Jüri Lehtmets – TalTechi vilistlane, Meelika Siilsalu – rahastaja esindaja, MTÜ Pane oma meeled proovile, Sven Kõllamets – TalTech erivajadustega üliõpilaste nõustaja, Maikel Mõttus – Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatuse liige, kellest enamik viibisid ka toimunud tseremoonial.

07.12.2023 toimus meie liidu pidulik ja jõulumeeleolus juhatuse koosolek – seekord samuti inspireerituna TLIÜ jõulupeost Kochi Aidas – oli meeleolukas ning mõnus olemine elava muusika saatel.

10.12.2023 toimus Tuula Kogukonnakeskuses Lääne-Harju Invaühingu pidulik jõululõuna. Üritusel edastas liidupoolsed tervitussõnad Maikel Mõttus.

15.12.2023 toimus kauaoodatud jätkuüritusena podcasti Sandid hoos jõulupidu. Kahjuks ei saanud haigestumise tõttu ise osaleda Maikel, üks eestvedajatest, kuid õnneks oli kohapeal vägesid juhatamas Jüri Lehtmets, Maikeli „paarimees” selles ettevõtmises, kellega koos tublide vabatahtlike abiga võib möödunud ürituse igati kordaläinuks lugeda. Ootame põnevusega juba podcasti uusi üritusi ning vestlusi põnevate isikudega!

16.12.2023 toimus ka venekeelsemale puudega elanikkonnale suunatud MTÜ Nagu Sina jõuluüritus – kohal olid nii Näärivana kui Snegurochka:).

19.12.2023 valmis Maikel Mõttusel ja Jüri Lehtmetsal Sandid Hoos podcasti järjekordne uus osa kahasse TerviseTasku podcasti eestvedajatega.

Lisaks oleme tegelenud riigipoolse juurduva seisukohaga puuet pigem mitte määrata vaid tagada selle asemele vajalikud teenused. Näide: kui elaksime näiteks isolatsioonis, siis ehk polekski see halb variant. Kõigile oleksid tagatud nõ. Juhtumipõhiselt just temale vajalikud teenused. Kuid mis saab siis, kui juhtum pärineb näiteks Lätist, Soomest jms ning sellele inimesele on vaja tagada puudelisele suunatud teenuseid? Või mis saab juhul, kui ise liigume näiteks riiki, kus on ja toimib teenuste ja erisuste tagamine vaastavalt määratud puudele? Siseriiklikult - me ei saa määratud puude alusel

piisavalt tagatud teenuseid. Puudub selge arusaam ja regulatsioon, mis alusel ning millises mahus saavad teenuseid nõ. puuet mitteomavad teenuseid vajavad inimesed. Näitena veel puudega inimese sõiduki parkimiskaart ja kasvõi saartele liikudes puudega inimese kaardi alusel saadav piletisoodustus jne.

Tihe suhtlus on käinud ka Transpordiametiga seoses tasuta ühistranspordi kavandatava likvideerimisega. Hetkeseisuga on selge see, et liine marsruutidele juurde ei lisata, kuid õnneks ei kao tasuta sõit puudelistele. Ühtlasi on meie jätkuvaks murekohaks maakonnaliinide bussipaviljonide puudulik lumekoristus, millele juhtisime tähelepanu juba alates eelmisest talvehooajast.

Ühendust oleme võtnud ka Elron ja Edelaraudteega asendusbusside teemal, mis kahjuks ei ole ligipääsetavad liikumispuudelistele ehk siis madalapõhjalised. Seoses sellega oleme soovinud esitada liidupooldes ettepanekud kavandatavate hanketingimuste muutmiseks ja täiendamiseks. Hetkeseisuga läbirääkimised käivad.

Suhtleme ka Sotsiaalkindlustusametiga ortopeediliste jalatsite ja Tervisekassa kompenseeritavate tallatugede teemal. Ilmselgelt on senine jalatsite kompenseerimine aastas ebapiisav, millega oluliselt pärsitakse nende inimeste aktiivsust, kes selle toetamist just kõige enam vajaksid.

Läbirääkimised käivad ka Päästeameti ja Kaitseliidu tugikeskustega, seoses kavandatava evakuatsiooniõppusega, kuhu oleksid kaasatud ka puudega isikud koos oma evakueerumise erinüanssidega.

Otseloomulikult teeme oma tegevaparaadiga ettevalmistusi juba ka eelseisvaks tööaastaks ja suveperioodiks.

Soovime kõigile oma liikmesühingutele ja meie tegemistele kaasaelajatele tegusat uut aastat!